

1988 г.

ЧАЦВЕР

8

ВЕРАСНЯ

№ 23(1581)

ВЫДАЕЦЦА З 1922 ГОДА

БЕЛАРУСКИ УНІВЕРСИТЭТ

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, КАМСАМОЛЬСКАГА І ПРАФСАЮЗНЫХ
КАМІТЭТАУ БЕЛАРУСКАГА ОРДЭНА ПРАЦОУНАГА ЧЫРВОНАГА СЦЯГА
ДЗЯРЖАУНАГА УНІВЕРСИТЭТА ІМЯ У. І. ЛЕНІНА

ПАСЛЯ ПДЗЕІ

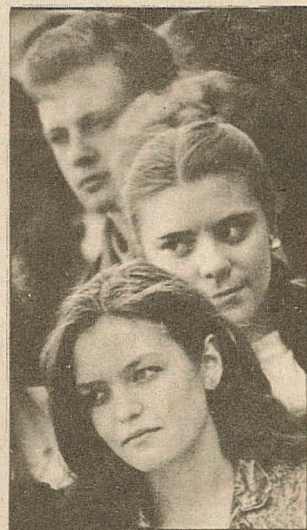

праграмы свайго развіцця. Ён таксама ў нечым першакурснік. І таксама урачыста прысягае змагацца за навукова-тэхнічны прагрэс, удзельнічаць у грамадскім і навуковым жыцці, быць узорам сумленнасці, ідэяльнай перакананасці, працаздольнасці, ніколі не ісці на кампраміс з уласным сумленнем.

ПАСЛЯ свята прынята задумвацца. Пра тое, ці ўсё зрабіла яно дзеля будняў.

...Гучала радыёгазета.
— Не ведаеш, — гэта дзяўчынка прыняла мяне за першакурсніцу, — ці адзначаюць тут прысутных?

Я паціснула плячыма, зда-

Універсітэт — гэта мы

НАПЯРЭДАДНІ будняў было свята. Ірвалася ў паветра, танцавала над галавой велізарная звязка шараў. Усяму гораду паведаміць збіралася: ва універсітэце — свята.

Зусім нядаўна тут праводзілі выпускнікоў — сапраўдная армія універсітэцкіх выхаванцаў перайшла ў розныя галіны народнай гаспадаркі і розныя сферы дзейнасці. І словы «універсітэт — гэта

мы» замест іх цяпер паўтарае сапраўдная армія ўчарашніх абітурыентаў.

Вялікі студэнцкі білет перайшоў з надзейных рук у надзейныя рукі. Калі першакурсніца мехмата Вольга Васілевіцкая прыняла яго, у яе злёгка дрыжэлі калені. Не ад боязі з'явіцца перад шматковай аўдыторыяй — гэты вопыт у яе якраз ёсць. Фестывалі міру і дружбы ў Бранску, Малдавіі, Сухумі і Маладзечна, у якіх яна ўдзельнічала як член КІДа, навучылі не палюхацца соцень позіркаў. Ад гонару ўпершыню па-сапраўднаму адчуваць: я — студэнтка. Гэта значыць, што школьныя экзамены, якія былі першай бітвай за права мець уласную думку, у параўнанні з якімі нават мехматаўскі конкурс «медалістаў» здаўся не цяжэй за звычайны ўрок, я вытрымала. І тры літары — БДУ — ва ўласнай залікоўцы, якія азначаюць, што ўдалася перамагчы па натуре барацьбіт, па характару ўпарты і ўмею гарэць, апраўдала.

СВЯТА існавала дзеля буд-

няў. Бо агонь ведаў гарыць — роўна і ярка — толькі ў чашы ведаў. А паспрабуйка падтрымліваць яго ў свядомасці, не даць яму ператварыцца ў жменьку вуголляў, ад якіх ні цёпла, ні светла — толькі сажа.

Кожны дзесяты студэнт не здае дзяржэкзамены — да таго часу, калі яны пачынаюцца, ён проста перастае быць студэнтам. Патухае. Пяць гадоў, якія закліканы вызначыць лёс чалавека, праходзяць дарэмна. Моцных рук выкладчыкаў, якія прышлі на змену бацькоўскім рукам, відавочна не хапала, каб усё гэта прадухіліць.

У чашы ведаў — роўна і ярка — палыхае агонь, сімвал нягаснай цікаўнасці да ўсяго новага, нязведанага. Адкрываць гэта новае можна ключом, які па памерах не ўступае студэнцкаму білету і падыходзіць да дзярэй усіх аўдыторый, бібліятэк, лабараторый, спартыўных залаў універсітэта. Існуючыя і яшчэ не пабудаваныя, — бо універсітэт толькі прыступае да рэалізацыі

гавдаючыся пра наступнае пытанне:

— Ці нельга непрыкметна ўцячы?

Вольга Васілевіцкая потым растлумачыла:

— Мае школьныя лінейкі праходзілі аднолькава. Выходзіў дырэктар, закладаў рукі за спіну. Глядзеў паверх галоў. І гаварыў прыкладна адно і тое ж.

Дадайце да гэтага «птушкі» у класных журналах, і

пытанне растлумачыцца проста: працуе прывычка. Прывычка «нашы святы» з «іх мерапрыемствамі» не змяшчае.

— І тут, — сказала Вольга, — калі аб'явілі мінуту майчання, выкладчыкі размаўлялі.

Мы змоўклі, цудоўна разумеючы, што справа не ў выкладчыках. У тым, што прыгожыя традыцыі часам губляюць прыгажосць, набываючы ўзамен традыцыйнасць. І праз паўны час ператвараюцца ў фармальнасць. Іх першыя прыкметы — факелы, што згасаюць ад подыху ветру, і склеены з мінулагадня — з мінімальнымі праўкамі — сцянары. І тое, што прыемных нечаканасцей нахшталь студэнцкага кірмашу ці выступлення універсітэцкай каманды вясёлых і знаходлівых — ад іх не чакаюць. Справа ў тым, што універсітэт — гэта «мы». Не «яны» і «я».

І. ДЗЯРГАЧ.
Фота С. ПЛЫТКЕВІЧА.

ПАЧАЛА РАБОТУ

XIII Міжнародная канферэнцыя па кагерэнтнай і нелінейнай аптыцы. У першы ж дзень з дакладамі выступілі Е. М. Дзіанаў і А. М. Прохараў «Нелінейная валоканная аптыка: новыя рэзультаты», П. А. Апанасевіч і А. Н. Рубінаў «Развіццё лазернай фізікі і нелінейнай аптыкі ў Беларусі». Не будзем акрэсліваць кола пытанняў, якія разгледзяць удзельнікі канферэнцыі, заўважым, што яны будуць не толькі абмяркоўваць навуковыя праблемы, але і пазнаёмяцца са слаўнымі мясцінамі горада-героя Мінска і рэспублікі: наведаюць Мемарыяльны комплекс Хатыні і Курган Славы, спартыўны комплекс ў Раўбічах, пабываюць у Міры, Нясвіжы. Для іх арганізавана таксама паездка на радзіму песняра зямлі беларускай Янкі Купалы.

З. АЛЯКСАНДРАВА.

НЯМА КАЛІ АДПАЧЫВАЦЬ

нават у час летніх канікулаў выкладчыкам і супрацоўнікам універсітэта. Яны загадзя павінны падрыхтавацца да прыёму студэнтаў. І аб тым, як гэта было зроблена сёлета, ішла размова на першым вераснёўскім пасяджэнні рэктарата.

Заслухалі прысутныя і паведамленне прарэктара па вучэбнай рабоце, прафесара У. Р. Івашына аб удзеле студэнтаў у сельскагаспадарчых работах.

Асабліва зацікавіла членаў рэктарата інфармацыя аб ходзе выканання плана будаўніцтва аб'ектаў універсітэта гэтага года.

З. МІХНЕВІЧ.

ВЫ — АМАТАР ФАЛЬКЛОРУ?

І жадаеце пазнаёміцца з фальклорным мастацтвам іншых краін свету, напрыклад, ФРГ, ЗША? Тады абавязкова падрыхтавацца на наступны год трапіць на Міжнародны фестываль фальклору, які пройдзе ў Таліне. На жаль, на сёлета, які адбыўся ў ліпені ў Рызе, вы ўжо спазніліся. Пашчасціла толькі калектыву універсітэцкага народнага фальклорна-этнографічнага ансамбля «Неруш», які быў удзельнікам гэтага свята, і, як кажуць, змог і сябе паказаць, і людзей паглядзець.

М. ТАРАСАВА.

ВНУ: ЧАС ПЕРАБУДОВЫ

Аўтарытарная педагогіка? Вам адмоўлена.

895. Іменна такая колькасць універсітэтаў і інстытутаў нашай краіны расчыніла дзверы першага верасня. 654 тысячы юнакоў і дзяўчат упершыню занялі месца ў аўдыторыях — столькі ж, колькі і ў мінулым годзе. Хто папоўніў студэнцкую сям'ю? Як ідзе перабудова ў вышэйшай школе? На гэтыя і іншыя пытанні карэспандэнт ТАСС адказвае першы намеснік старшыні Дзяржаўнага камітэта СССР па народнай адукацыі Ф. І. ПЕРАГУДАЎ.

— Сярод першакурснікаў, — расказвае Фелікс Іванавіч, — на дзесяць працэнтаў павялічылася колькасць медалістаў сярэдняй школы. Праўда, некалькі панізлася доля маладых рабочых і калгаснікаў, учарашніх воінаў. Але значная частка тых абітурыентаў, якія не прайшлі па конкурсу (а быў ён вышэй за леташні), атрымала магчымасць паступіць у першачарговым парадку на падрыхтоўчыя аддзяленні вышэйшых навучальных устаноў.

У ліку нашых галоўных задач — дэмакратызацыя сістэмы адукацыі, пашырэнне галос-

насці, стварэнне дакладных прававых асноў дзейнасці ВНУ, якія б забяспечвалі сацыяльную абароненасць выкладчыка і студэнта. Гэта работа ўжо пачалася. Цяпер рэктараў не назначаюць, а выбіраюць на пашыраных вучоных саветах. Іх ужо выбрана каля 150 чалавек.

Хутка будзе апублікаваны для ўсеагульнага абмеркавання праект новага палажэння аб ВНУ, якое юрыдычна замацуе шырокія правы вучэбных устаноў ва ўсіх сферах іх дзейнасці. Ужо сёння новыя вучэбныя планы дазваляюць ВНУ вызначаць пачатак навучальнага года і яго працягласць, характар заняткаў па ўсіх дысцыплінах. Вучэбнай установе дазволена па ўзгадненню з прадпрыемствамі, для якіх яна рыхтуе спецыялістаў, распрацоўваць спецыялізаваныя праграмы навучання. Што ж датычыць форм і метадаў навучання, мы будзем падтрымліваць тыя педагогічныя калектывы, якія адмовяцца ад аўтарытарнай педагогікі.

Увядзенне новых форм і метадаў навучання суправаджаецца павышэннем патрабавальнасці да студэнтаў за вынікі іх вучэбнай работы. Адменены ўмоўны перавод з курса на курс, больш строга праводзіцца экзаменацыйная сесія. У мінулым навучальным годзе было адлічана больш за трыста тысяч неспяваючых студэнтаў. У той жа час для тых, хто вучыцца на «выдатна» і «добра», памер стыпендыі павышаны на пяць дзесят альбо дваццаць пяць працэнтаў. Яе атрымліваюць каля мільёна будучых спецыялістаў.

Новы навучальны год будзе важным этапам у пераводзе вышэйшай школы на дагаворныя адносіны з галінамі народнай гаспадаркі ў падрыхтоўцы для іх спецыялістаў. Гэта дазволіць, па-першае, пашырыць маштабы мэтай падрыхтоўкі спецыялістаў, ліквідаваць лішак кадраў па адных спецыяльнасцях і ўстраніць іх дэфіцыт на другіх. Па-другое, стварыць умовы, якія б прымушалі кіраўнікоў прадпрыемстваў і арганізацый больш эфектыўна выкарыстоўваць спецыялістаў.

Па-трэцяе, для паляпшэння матэрыяльна-тэхнічнай базы ВНУ павінна быць выкарыстана са сродкаў прадпрыемстваў дадаткова прыкладна 400—500 млн. рублёў у год.

Наш абавязак — зрабіць усё магчымае для павышэння ролі вышэйшай школы ў рашэнні рэвалюцыйных задач перабудовы, што паўстаюць сёння перад грамадствам.

ПОСПЕХІ «Стэлуцы»? Ды ўсё ў іх ліпавае. Не можа на адным і тым жа полі адзін атрад даваць 200 працэнтаў, другі — 100. У мінулым годзе мы працавалі побач з імі. Нічога асаблівага, толькі адносіны з брыгадзірам занадта добрыя...

«Не разумею я іх: людзі прыязджаюць на поўдзень, каб адпачыць, пазагараць. А «Стэлуца» як выйдзе ў поле, дык з раніцы да вечара байцы спін не разгінаюць. Не, назбіраюць лішнюю тону памідораў. Ад гэтага краіна адразу багатая стане? А што яны потым успамінаць будуць? Адну працу?»

«А я зайздросці ім. Стаўрапаль — гэта ж не проста адпачынак. Гэта — выпрабаванне на вынослівасць, чалавечнасць. Добра, калі вытрымаў ты. А сябра? «Стэлуца» ж кожны год вяртаецца на свой родны мехмат не проста пераможцай, а сапраўдным калектывам аднадумцаў. Вы бачылі, як развітваюцца будатрадаўцы? Не паспее цягнік спыніцца, а яны ўжо бягуць кожны ў свой бок. У мінулым годзе «стэлуцаўкі» цэлую гадзіну стаялі на вакзале ў Мінску і спявалі свае атрадныя песні. Бачыкі чакалі і плакалі...»

І ўсё ж я не веру. Сам неаднойчы аправаў будатрадаўскую робу, сам паспрабаваў і працы, і рамантыкі, але каб поўнае ўзаемаўзаўважэнне, дысцыпліна і працавітасць усяго атрада, да апошняга байца? Не, такога не было. Не могуць пяцьдзесят чалавек у адно імгненне і з аднолькавым запалам брацца за работу, не можа не быць у такім вялікім калектыве канфліктаў і рознагалоссяў. Так думалася.

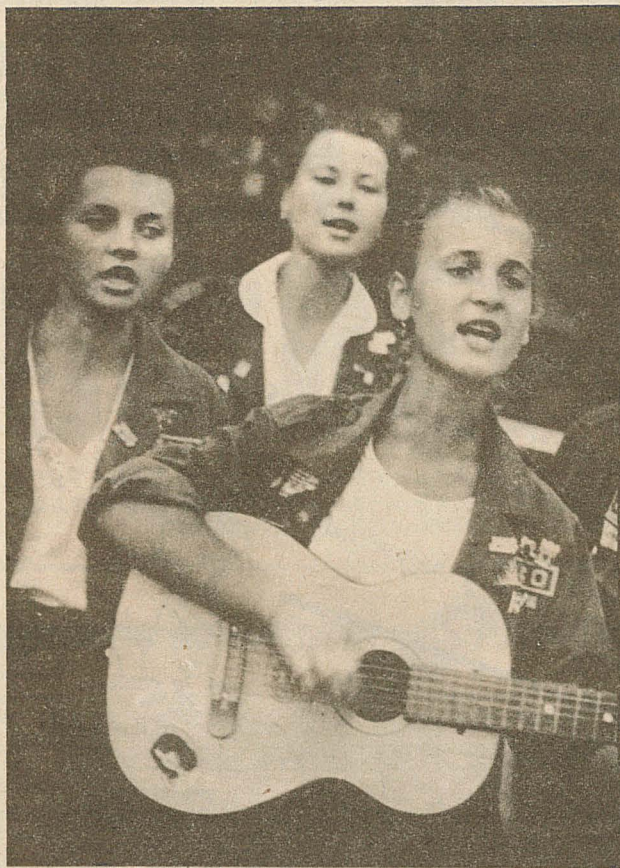
А «Стэлуца» працавала. Яшчэ здалёк сярод поля віднеўся зямляк-«беларус» з прычэпам, а вакол яго загараля, аж чорныя спіны студэнтаў. Гарачыня. Здаецца, сонца на вярхоўцы спускалася амаль да самай зямлі і гойдаецца зараз, пасцебваючы залацістай крапівой працуючых. Як фатаграфавалі? Думка трымаецца імгненне — праз хвіліну ўжо цвёрда вырашаю: ніякіх пераапрабаванняў, няхай усё будзе, як ёсць — сонца, купальныя касцюмы. І праца. Бо нават на госьця ніхто не звярнуў увагі.

А я глядзеў на іх напратыкаванія, умелыя рукі, засяроджаныя твары і... зноў закрадаўся недавер: няўжо і праўда яны заўсёды гэтак працуюць, няўжо не для карэспандэнта «канцэрт ладзяць»?

— Што вы, — засвічаліся вяселлем вочы камісара атрада Іры Палхоўскай. — Наогул, многія здзіўляюцца... Я стаяў ля скрынак з памідорамі. Іра праходзіла з поўным вядром, высыпала яго, а я задаваў адно-два пытанні. І смешна крышачку, і прыемна было браць такое інтэрв'ю. — Пасля першага курса хацелася вельмі папрацаваць на свежым паветры, пазагараць, вольна паехаць сюды. А потым ужо свядома, каб паказаць іншым, што значыць сапраўдная «Стэлуца». А тое, што гавораць пра нас рознае... Магчыма, у нейкай ступені прычынай гэтаму звычайная зайздросць. Ды і наогул, не верыць людзям. Тым больш, што ніхто не ведае, якія цяжасці нам давалася пераадолець, перш чым выехаць сюды.

Іна Макаранка, камандзір атрада, таксама ўсміхаецца пры знаёмстве, але ўжо крыху сумна:

— Затое будатрадаўскі рух, няма ўжо таго энтузіязму, не хочацца людзям больш рамантыкі, падавай грошы і адпачынак. І кіраўніцтва кідаецца ў новыя крайнасці: калі раней студэнтаў сілаю заганялі ў будатрады, рапартавалі аб іх вялікай колькасці, то цяпер, напрыклад, дэкан нашай факультэта аб'явіў, што галоўнае — вучоба. І сёння яшчэ вастраў паўстала праблема: як пера-

Ліпа і мёд «Стэлуцы»

несці праходжанне летняй практыкі на іншы час. З-за гэтага ў атрадзе амаль няма старшакурснікаў. Павялічылі стипендыю, а пры яе назначэнні ўлічваюць толькі паспяховасць, і таму кожны хваляецца: навошта рызыкаваць і некуды ехаць, калі рэакцыя кіраўніцтва на ўсё гэта адмоўная. Як быццам бы вымерлі людзі. Калі ў маю бытнасць на першым курсе я і марыў не магла пра «Стэлуцу» (бралі толькі васьмнадцатігодных), то зараз мы не змаглі ўкамплектаваць атрад. Да таго ж у самы разгар падрыхтоўчага перыяду дэкан афіцыйна аб'явіў: заняткі пачнуцца 1 верасня. А хто дзе быў летам, яго не цікавіць.

І распалася частка атрада. І трывожна загаварылі астатнія, што з недаборам не выпускаць іх у Стаўрапаль, і пасыпаліся сумныя жарты, маўляў, вольна вам трынаццаты сезон, дапрацаваліся. І раптам, як саломінка для тапельцы, навіна: на фізфаку арганізуецца атрад сумесны з індустрыяльным тэхнікумам і медвучылішчам, а ўсім жадаючым з тэхнікума месца не хапае. Іна дамовілася з камандзірам, што возьме астатніх да сябе, і паехала ў тэхнікум агітаваць людзей. Ехаць у дзявочы атрад? Ды нішто! Хлопцы катэгарычна адмовіліся, а кіраўніцтва тэхнікума ініцыятыву не падтрымала. Што рабіць? Каму хочацца быць апошнім камандзірам лепшага мехматаўскага атрада? Пачалі шукаць жадаючых ва ўсім універсітэце, Іна яшчэ раз накіравалася ў тэхнікум. Змагла ўсё ж пераканаць юнакоў, што нічога дрэннага, калі камандзірам і камісарам у іх будуць дзяўчаты.

Навучэнцы згадзіліся, пачалі рыхтавацца. Вось-вось павінны былі выехаць. І... ў самы апошні момант кіраўніцтва тэхнікума катэгарычна забараніла сваім выхаванцам выязджаць.

— Тады я пайшла на рызыку. Яшчэ раз запыталася: «Вы самі хочаце ехаць?»

— Зразумела, хочам.

— Значыць, паедзеце самі. І без усялякага дазволу, беручы ўсю адказнасць на сябе, Іна Макаранка падрыхтавала ўсё ж самыя славуты факультэцкі атрад да выезду. І толькі перад адыходам цяжніка прыйшла вестка: кіраўніцтва тэхнікума ўсё ж дазволіла сваім навучэнцам працаваць у Стаўраполлі.

Мехматаўскі атрад выязджаў на месца дыслакацыі. Мехматаўскі, у якім студэнтаў гэтага факультэта было менш за палову.

— Разумею, у маім жыцці ёсць дзве рэчы: аркестр і будатрад, — студэнтка IV курса мехмата лавіць мой здзіўлены позірк. — Вучоба, безумоўна, таксама многае значыць, але няма ў гэтай атмасферы, якая існуе ў атрадзе. Вы думаеце, мы працавалі тут і раз'ехаліся? Зусім не! «Стэлуца» існуе круглы год. Думаеце, хваляцца? Памыляецеся. У гэтым годзе з намі працавалі тыя, хто закончыў універсітэт, вывэраліся сюды на тыдзень, другі. Вунь Таня Мацкевіч год як закончыла, а ўсё роўна прыехала. Думаеце, гэта проста так іх цягне ў «Стэлуцу»? Да нас прыходзяць лісты ад дзяўчат, якія зараз на практыцы ў піянерскіх лагерах. Яны пакутуюць, не могуць знайсці агульную мову са сваімі выхаванцамі. Чаму? Таму што у нас даюць нейкія веды, а не вучаць працаваць з людзьмі. Мы ж будучыя педагогі, а дзе, як ні ў атрадзе, праз сумесную працу можна навучыцца разумець адзін аднаго. Як мы можам вучыць

некага, калі самі за ўсё жыццё ніводнага разу не выкладземся фізічна. Вы працавалі хоць раз да самазбыцця? А спявалі песні да вар'яцтва? У нас хлопец адзін, гісторык, ніколі не спяваў, а сёння вярталіся з работы, такія стомленыя, што, здаецца, руку не хопіць сілы падняць, але аўтобус аж на кавалкі разрываўся ад песень. І раптам бачу: Саша заспяваў. Аб чым гэта гаворыць? Аб тым, што чалавек пераадолеў сябе, змог стаць часціцай калектыву. Разумеце, якое гэта шчасце для яго і для нас.

Я глядзеў на іх напратыкаванія, умелыя рукі, засяроджаныя твары, і... зноў закрадаўся недавер: няўжо і праўда яны заўсёды так працуюць, няўжо не для карэспандэнта «канцэрт ладзяць»?

Я. ТЫ. НАШ АТРАД

дзірам і камісарам. Потым падлічылі галасы і павіншавалі Іру з Інай. Дзяўчаты ведалі: яны будуць стаяць за традыцыі «Стэлуцы» усёй душой. А потым будзе конкурс адбор, хто на што здольны кожны пакажа ў

Здавалася б, што тут такога: папрацавалі два тыдні, пазагаралі і едзьце, калі ласка, дамоў. Але і нам крыўдна было: у нас яшчэ будзе магчымасць прыехаць сюды, а ў іх...

САЛАВЕЙЧЫК САША, індустрыяльны тэхнікум, III курс:

— Мы ж спачатку не ведалі нічога пра «Стэлуцу», але ўжо ў цягніку адчулі, што трапілі ў сапраўдны калектыв. Праз два дні сумеснай дарогі з'явілася адчуванне, што ведаем адзін аднаго некалькі гадоў. А яшчэ вельмі спадабалася пасвячэнне ў будатрадаўцы. Побудзілі нас у чатыры гадзіны раніцы, завязалі ўсім вочы і нам трэба было даказаць, што мы можам стаць сапраўднымі байцамі.

САША ЗАГОРНАУ, студэнт гістфака:

— Што мне падабаецца, дык гэта іх умненне рабіць кожнае свята незвычайным, арыгінальным, умненне дапамагчы зразумець чалавеку, што ён часцінка ўсяго калектыву і калі ён правяціць пасіўнасць, усім стане сумна. А яшчэ ў нас было свята мужчын — 23 ліпеня і жанчын — 8 жніўня. Цудоўна!

ДУБІНА АЛЕНА, ФПМ: — Я вельмі многа чула пра «Стэлуцу» і вельмі хацелася правесці свае сілы.

— Здолела? — Стараюся. Учора пасля абеду побач працавалі два атрады — наш і «Рытм». Мы назбіралі 376 скрынак памідораў, «Рытм» — 48.

АЛЕНА МАКСІМЕНКАВА:

— «Стэлуца» — гэта магчымасць ацаніць сябе, хто ты такі, што можаш. І ў той жа час:

О стройотрядах пойте свесока,

— Я вось сяджу і думаю, як бы на наступны год зноў сюды трапіць. Не ў які-небудзь атрад, а іменна ў «Стэлуцу». Калі ад'язджалі дзяўчаты (яны ўжо закончылі ўніверсітэт), усе плакалі.

Наступит время, сам поймёшь, наверное, что это были лучшие пока мгновенья, мгновенья... С. ПЛЫТКЕВИЧ. Фота аўтара.

Папярковы мост груз вытрымлівае

ШТОГОД факультэт грамадзянскага інжынернага будаўніцтва Універсітэта Калгары праводзіць незвычайны конкурс. У гэтым годзе па яго ўмовах удзельнікі павінны былі змайстраваць папярковы мост даўжынёю ў 25 сантыметраў. Канструкцыя павінна была мець максімальную вагу і пры гэтым вытрымліваць максімальную нагрузку.

Пераможцаў стаў Майк Сміт, выпускнік універсітэта, які стварыў трубчастую канструкцыю вагой крыху больш за 26 грам, вытрымаўшую нагрузку ў 60 кілаграмаў. Другой прэміяй былі адзначаны Кліў Макгован, работа якога вытрымала 37 кілаграмаў, і доктар Луў, прафесар грамадзянскага інжынернага будаўніцтва — 27,4 кг.

Па сцвярджэнню арганізатара конкурсу Джо-Джымі Чуя, такіх спаборніцтваў дазваляюць інжынерам «на практыцы выкарыстоўваць атрыманыя веды».

Прызны былі ўручаны студэнтам старэйшых курсаў універсітэта. Паколькі Майк Сміт з'яўляецца выпускніком, ён не мае права атрымліваць грашовую прэмію, аднак ён стаў уладальнікам дыплама, што з'явілася прызнаннем яго перавагі ў будаўнічым майстэрстве. Сярод студэнтаў старэйшых курсаў лепшым быў прызнаны Макгован, якому і ўручылі прэмію ў 100 долараў.

Большасць гледачоў былі здзіўлены, што пераможцаў не стаў доктар Луў, шансы якога былі асабліва высокія: ён жа выкладае грамадзянскае будаўніцтва ва ўніверсітэце. Сміт падзякаваў доктара Лува за тое, што ён не пабаяўся паставіць на карту сваю рэпутацыю. Луў адказаў так: «Напэўна, я навучыў вас большаму, чым ведаю сам».

ДАВІД ГАЗАРД.

СТУДЭНЦКАЯ ГАЗЕТА
УНІВЕРСІТЭТА ГОРАДА
КАЛГАРЫ (КАНАДА).

THE Gauntlet

Ва ўсіх аддзяленнях сувязі горада Мінска ў падпісцы на гэта выданне вам абавязкова адмовяць.
Усе кіяскеры пры ўпамінанні аб ім абавязкова здзіўлена паіснуты плячымі.
Нават у славу «Глобус» яно яшчэ доўгі час не трапіць.

Але публікаваць уласныя матэрыялы на старонках яго будзе нескладана, калі вы звернеце свае пажаданні.
Спяшайцеся атрымаць падпіску!
Спяшайцеся быць залічанымі ў няхватныя карэспандэнты газеты «aunt et»

«ТРЭНЕР-НАСТАЎНІК»

СВЕЖЫ погляд на спорт часта дае новы імпульс у падрыхтоўцы будучых спартсменаў-алімпійцаў.

Доктар Джоан Вікерс з Універсітэта горада Калгары ўзначальвае даследчыцкую праграму па стварэнні «спецыялізаванай метадыкі для трэнераў». Распрацоўка такой метадыкі — гэта спроба стварыць свайго роду «трэнера-настаўніка» для спартсменаў. З яе дапамогай можна будзе праводзіць аналіз яго выступленняў, параўноўваць іх з выступленнямі вядучых атлетаў, а таксама даваць рэкамендацыі, якіх трэніровак неабходна выбраць.

На думку кіраўніка навуковай брыгады пры зборнай СССР па хакею В. Заціёрскага, самае ўражваючае ў гэтай метадыцы — магчымасць выпрацоўваць рэкамендацыі для пачынаючых спартсменаў.

Да звычайнага ахоўнага шлема прымацоўваюцца дзве невялікія камеры, адна з якіх размяшчаецца крыху вышэй ільба спартсмена, другая — ніжэй яго лініі зроку. Адлюстраванні, запісаныя абедзвюма камерамі, перадаюцца на камп'ютэр, дзе пераўтвараюцца ў тэлерад. Мы атрымліваем карціну сітуацыі, з якой сутыкаецца спартсмен. Гэта інфармацыя запісваецца на відэадыск для паўторнага прагляду.

Падобны па канструкцыі шлем выкарыстоўваецца ў «ваенна-паветраных і ваенна-марскіх сілах ЗША пры выпрабаваннях пілотаў рэактыўных знішчальнікаў», — сказала доктар Вікерс.

Такая камбінаваная здымка дазваляе трэнеру літаральна бачыць вачыма спартсмена: уявіць, якім можа быць ход яго думак, якая ў яго інтуіцыя, чаму ён выбірае той ці іншы план атакі ці не адважваецца на нейкі дзеянні.

Але гэта толькі адна галіна выкарыстання даных, якія атрымліваюцца дзякуючы гэтай спецыялізаванай метадыцы.

Стваральнік праграмы забеспячэння метадыкі Шон Эбат сказаў: «Мы можам таксама выкарыстоўваць для аналізу схематычныя адлюстраванні фігур спартсменаў. Схему фігуры хакеіста ствараюць камп'ютэры. Ён злучае зафіксаваныя камерай асноўныя часткі цела спартсмена — рукі, локці, плечы — і затым дэманструе, як яны рухаюцца адносна адно другога. Гэтыя схематычныя адлюстраванні могуць быць прааналізаваны і з чыста фізічнага пункту гледжання: з дапамогай матэматычных ураўненняў можна вызначыць сілу, ціск, хуткасць. Такім чынам, стане зразумелым, што неабходна ўдасканаліць спартсмену ў яго тэхніцы, каб дасягнуць аптымальных рэзультатаў».

Маючы такую метадыку, трэнер атрымае магчымасць закладаць даныя аб спартсмене ў камп'ютэр, які іх прааналізуе і потым дасць рэкамендацыі па правядзенню трэніровак.

Доктар Вікерс удакладніла: «Сістэма будзе толькі аналізаваць дадзеныя і выдаваць рэкамендацыі. Сам жа трэнеравачны працэс будзе ажыццяўляць чалавек».

Гэта спецыялізаваная метадыка для трэнераў пакуль яшчэ знаходзіцца ў стадыі распрацовак. Доктар Вікерс сказала, што праграма будзе гатова «прыкладна ў кастрычніку 1989 года».

ТОНІ САБД.

РАСЕЛ ПРАПАНАУЕ САМ А СТОЙНАСЦЬ

РАСЕЛ ПРАПАНАУЕ САМ

МІНІСТР вышэйшай і сярэдняй адукацыі правінцыі Альберта Дэвіс Расел заявіў, што студэнты універсітэта могуць не разлічваць на дадатковае фінансаванне адукацыі і прапанаваў ім замест гэтага працягнуць больш «асабістыя ініцыятывы» і займацца самастойна.

Пасля свайго выступлення ва Універсітэце Калгары Дэвіс Расел даў інтэрв'ю, у якім сказаў, што ўрад правінцыі Альберта задаволены ўзроўнем навучання ва ўніверсітэце.

— Мы абмеркавалі многія пытанні: недаход вучэбных памяшканняў, кніг, перыядычных выданняў, узровень падрыхтоўкі выкладчыка-асістэнта са-ставу, магчымасці абнаўлення абсталявання, — сказаў ён, — і я прыйшоў да вываду, што ўніверсітэт працуе здавальняюча.

Расел выказаў думку, што праблемы, выкліканыя скарачэннем асігнаванняў на навучанне (у тым ліку перапоўненія аўдыторый, скарачэнне колькасці выкладчыкаў і вучэбных курсаў), можна вырашыць сіламі саміх студэнтаў.

Расел лічыць адзінай сур'ёзнай прычынай рознагалосся паміж студэнтамі і ўрадам пра-

вінцыі аб'ём сродкаў, якія выдзяляюцца на адукацыю ў цяперашні перыяд фінансавых цяжкасцей. «Мы не разыходзімся са студэнтамі ў разуменні мэт навучання, — сказаў ён. — Мы ведаем, што студэнты не стануць дарма траціць час і грошы, таму імкнёмся забяспечыць добрую якасць адукацыі».

Ён заявіў, што яго міністэрства праводзіць рэгулярныя сустрэчы з кіраўніцтвам універсітэта, каб быць у курсе фінансавых праблем.

Нядаўна ўрад Альберты аб'явіў аб павелічэнні асігнаванняў на адукацыю на 1,5 працэнта. Пры гэтым плата за навучанне будзе павялічана не больш, чым на 3 працэнты. Але многія студэнты ў час сустрэчы з міністрам выказалі меркаванне, што ні адна, ні другая мера не здымуць фінансавых праблем універсітэта.

У сваім інтэрв'ю Расел сказаў, што, хаця студэнты шчыра гаварылі аб сваіх праблемах, яны не заўсёды былі аб'ектыўнымі. «У канчатковым выніку я паранейшаму думаю, што наша сістэма цалкам здавальняючая», — сказаў Расел.

ТОНІ ПРЭСТАН.

Момент зачыненых дзвярэй

Момент зачыненых дзвярэй

САВЕТ кіраўнікоў Універсітэта горада Калгары афіцыйна выступіў у падтрымку павелічэння платы за навучанне на 3 працэнта з восені 1988 года і абмежаванні прыём студэнтаў ва ўніверсітэт — 20200 чалавек.

На большасці факультэтаў плата за палову курса ўзрасце на 4 долары і складзе 124 долары, а максімальная плата за поўны курс у семестр павялічыцца на 14 долараў і падывецца да 486 долараў. На інжынерным факультэце кошт гадавога курса дасягне 608 долараў, а на медыцынскім — наблізіцца да 1000.

Павелічэнне платы за навучанне на 3 працэнта — гэта максімум, што можа дазволіць урад правінцыі ў адпаведнасці з рашэннем, прынятым кабінетам міністраў у сакавіку гэтага года.

— Кіраўніцтва ўніверсітэта разлічвала павялічэнне кошт навучання на 10 працэнтаў, — сказаў віцэ-прэзідэнт па пытаннях фінансаў Тэры Від, член бюджэтнага камітэта ўніверсітэта.

Ён таксама гаварыў, што бюджэт універсітэта ўзрос з мінулага года, але ён амаль на 800 тысяч долараў «ніжэй, чым аптымальны» з-за інфляцыі.

Віцэ-прэзідэнт па вучэбнай частцы Дэвіс Фэйсі, член універсітэцкага камітэта па кантролю за ростам колькасці, сказаў, што абмежаванне прыёму ва ўніверсітэт на ўзроўні 20 200 студэнтаў (што прыкладна роўна колькасці прынятых у бягучым годзе) з'яўляецца самым лепшым рашэннем праблемы перанасялення ўніверсітэта.

— Мы, нарэшце, падыходзім да ўсведамлення таго факта, што магчымасці ўніверсітэта маюць сваю мяжу, якая і была дасягнута ў гэтым годзе, — сказаў Фэйсі. — Дзверы заўсёды зачыняліся ў нейкі пэўны момант. Тое, што зараз адбываецца, зусім не азначае, што мы раптам без дай прычыны адмаўляем студэнтам у прыёме.

Фэйсі выказаў спадзяванне, што ў выніку абмежавання прыёму ва ўніверсітэт каледжы правінцыі Альберта прымуць большую колькасць студэнтаў на першы курс, і што там студэнтам, якія будуць пераводзіцца ва ўніверсітэт, не давядзецца павялічваць тэрмін навучання, калі яны будуць удумліва выбіраць дысцыпліну.

ТОНІ СМІТ.

БЕЛАРУСКИ
УНІВЕРСІТЭТ

Цана 2 кап.
Мінская паліграфічная фабрыка
«Чырвоная зорка» МВПА
імя Я. Коласа.
8 верасня
Зак. 1629.

220080, Мінск-80, УНІВЕРСІ-
ТЭЦКІ ГАРАДОК, ВУЛ. БАБ-
РУЙСКАЯ, 9, ПАВЕРХ 4,
ПАКОІ 74-75.
ТЭЛЕФОН 20-68-27.

В. а. рэдактара
М.Г. ЗАГОРСКАЯ.